

CÁC QUYỀN VÀ TRÁCH NHIỆM GIÁO DỤC ĐẶC BIỆT

Chương 3

Thông Tin về Các Tiêu Chuẩn Hội Đủ Điều Kiện

Từ một Cẩm Nang Gồm 12 Chương

In Từng Chương và Trọn Cẩm Nang

Soạn Thảo:

Community Alliance for Special Education (CASE)

và

Protection and Advocacy, Inc. (PAI)

Bản quyền © 1992 của CASE và PAI

Ấn Bản Thứ Chín

Hiệu Đính Tháng Mười Hai 2005

Phải có giấy phép của Community Alliance for Special Education (CASE) và Protection and Advocacy, Inc. (PAI) mới được sao chép các tài liệu trong cẩm nang *Các Quyền và Trách Nhiệm Giáo Dục Đặc Biệt*.

Các tài liệu này được căn cứ vào các đạo luật giáo dục đặc biệt và phán quyết của tòa án có hiệu lực vào lúc ấn hành. Luật giáo dục đặc biệt của liên bang và tiểu bang có thể thay đổi bất cứ lúc nào. Nếu có thắc mắc về giá trị pháp lý vẫn còn hiệu lực của bất cứ chi tiết nào trong cẩm nang này, xin liên lạc với CASE, PAI hoặc một thẩm quyền pháp lý trong cộng đồng quý vị.

Luật giáo dục đặc biệt của liên bang đã được Quốc Hội tu chính nhiều vào năm 2004 và được Bộ Giáo Dục Hoa Kỳ đưa ra các điều lệ minh định thêm vào năm 2006. Bộ Luật Giáo Dục California đã được tu chính để phản ảnh một số thay đổi trong luật liên bang nhưng không phải tất cả. Trong một số trường hợp luật liên bang có các điều khoản bảo vệ hoặc cho hưởng nhiều hơn, luật California sẽ tiếp tục chi phối các quyền của học sinh giáo dục đặc biệt trừ phi được tu chính để hoàn toàn theo đúng với luật liên bang.

CASE và PAI sẽ theo dõi việc phát triển luật lệ của tiểu bang cho phù hợp với luật liên bang, để có thể kết hợp các luật lệ tu chính của tiểu bang vào các tài liệu bổ túc và ấn bản SERR sau này.

Muốn biết thêm chi tiết về việc phát triển luật lệ liên bang và tiểu bang, hoặc muốn được giải thích rõ về cách thực thi IDEA, xin liên lạc với CASE hoặc PAI.

COMMUNITY ALLIANCE FOR SPECIAL EDUCATION (CASE) cung cấp dịch vụ yểm trợ pháp lý, đại diện, tham vấn trợ giúp kỹ thuật, và huấn luyện cho các bậc cha mẹ trên toàn Khu Vực Vịnh San Francisco mở rộng có con cần đến các dịch vụ giáo dục đặc biệt thích hợp. Những người bênh vực được huấn luyện và luật sư trợ giúp cho các cha mẹ tại các phiên họp IEP, Các Buổi Họp Hòa Giải và Phân Xét Theo Đúng Tiến Trình. CASE cũng cung cấp dịch vụ tham vấn miễn phí về các quyền và dịch vụ giáo dục đặc biệt cho cha mẹ và những nhà chuyên nghiệp qua điện thoại hoặc tận mặt. CASE là một tổ chức bất vụ lợi phục vụ cho tất cả trẻ em khuyết tật đang cần hoặc có thể cần các dịch vụ giáo dục đặc biệt. Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc:

Community Alliance for Special Education (CASE)

1550 Bryant Street, Suite 738

San Francisco, CA 94103

Điện Thoại: (415) 431-2285

FAX - (415) 431-2289

Case_org@yahoo.com

Văn Phòng Hayward
(Hayward Office)
680 W. Tennyson Road, Room 4
Hayward, CA 94544
Điện Thoại: (510) 783-5333

California Parenting Institute
3650 Standish Ave.
Santa Rosa, CA 95407
Điện Thoại: (707) 585-6108

PROTECTION AND ADVOCACY, INC. (PAI) là một tổ chức tư nhân, bất vụ lợi bảo vệ các quyền pháp định, dân quyền, và các quyền hưởng dịch vụ của người dân California bị khuyết tật phát triển hoặc tâm thần. PAI cung cấp nhiều dịch vụ bệnh vực khác nhau, gồm cả thông tin và giới thiệu, trợ giúp kỹ thuật, và đại diện trực tiếp. Muốn biết chi tiết hoặc muốn được trợ giúp, xin gọi:

PAI

Điện Thoại Miễn Phí: (800) 776-5746
9:00 SÁNG đến 5:00 CHIỀU - Thứ Hai đến Thứ Sáu

Văn Phòng Trung Ương

100 Howe Ave., Suite 185-N
Sacramento, CA 95825
Pháp Lý - (916) 488-9950
Hành Chánh - (916) 488-9955
TTY - (800) 719-5798

Văn Phòng Vùng San Diego

1111 Sixth Ave., Suite 200
San Diego CA 92101
Đ.T. - (619) 239-7861
TTY - (800) 576-9269

Văn Phòng Vùng Los Angeles

3580 Wilshire Blvd., Suite 902
Los Angeles, CA 90010
Đ.T. - (213) 427-8747
TTY - (800) 781-5456

Văn Phòng Vùng Vịnh San Francisco

1330 Broadway, Suite 500
Oakland, CA 94612
Đ.T. - (510) 267-1200
FAX - (510) 267-1201
Số miễn phí - (800) 776-5746
TTY/TDD - (800) 649-0154

PAI nhận tài trợ theo Đạo Luật Trợ Giúp Người Khuyết Tật Phát Triển và Luật Dân Quyền (Developmentally Disabled Assistance and Bill of Rights Act) và Đạo Luật Bảo Vệ và Bệnh Vực cho Những Người Bị Bệnh Tâm Thần (Protection and Advocacy for Mentally Ill Individuals Act). Bất cứ ý kiến, kết luận, đề nghị hoặc đúc kết nào nêu trong ấn phẩm này đều là của riêng các tác giả và không nhất thiết phản ảnh quan điểm của các tổ chức tài trợ cho PAI.

CÁC QUYỀN VÀ TRÁCH - NHIỆM GIÁO DỤC ĐẶC BIỆT

MỤC LỤC

- Chương 1** Thông Tin về Các Quyền và Trách Nhiệm Cơ Bản
- Chương 2** Thông Tin về Đánh Giá/Thẩm Định
- Chương 3** Thông Tin về Các Tiêu Chuẩn Hội Đủ Điều Kiện
- Chương 4** Thông Tin về Tiến Trình IEP
- Chương 5** Thông Tin về Các Dịch Vụ Liên Hệ
- Chương 6** Thông Tin về Phân Xét Theo Đúng Tiến Trình/Khiếu Nại về Tuân Hành
- Chương 7** Thông Tin về Môi Trường Ít Hạn Chế Nhất
- Chương 8** Thông Tin về Biện Pháp Kỷ Luật đối với Học Sinh Khuyết Tật
- Chương 9** Thông Tin về Trách Nhiệm Liên Cơ Quan về Các Dịch Vụ Liên Hệ (AB 3632/882)
- Chương 10** Thông Tin về Các Dịch Vụ Chuyển Tiếp Gồm Cả Giáo Dục Huấn Nghệ
- Chương 11** Thông Tin về Các Dịch Vụ Giáo Dục Trước Tuổi Đi Học
- Chương 12** Thông Tin về Các Dịch Vụ Can Thiệp Sớm
- GHI CHÚ:** Văn từ trong mỗi chương bàn về các câu hỏi cụ thể trong các chương khác bằng cách dùng các tiêu đề trên đây.

(Blank page)

CÁC QUYỀN VÀ TRÁCH NHIỆM GIÁO DỤC ĐẶC BIỆT

Chương 3

Thông Tin về Các Tiêu Chuẩn Hội Đủ Điều Kiện

MỤC LỤC

Câu Hỏi	Trang
1. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 2. Ai hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo luật liên bang và tiểu bang?.....	3-1
2. Con tôi có phải bị điếc mới hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt cho học sinh bị thính khuyết hay không?	3-3
3. Quận (hoặc địa hạt) có một chương trình cho trẻ em điếc/mù. Con tôi có phải bị cả điếc lẫn mù mới hội đủ điều kiện được theo chương trình đó hay không?	3-3
4. Học sinh bị các chứng rối loạn về tiếng nói và ngôn ngữ được phục vụ như thế nào? Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho dịch vụ này như thế nào?	3-4
5. Địa hạt cung cấp các dịch vụ cho học sinh bị “thị khuyết”. Dịch vụ đó có chỉ dành riêng cho các học sinh bị mù thực sự hay không?	3-5
6. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện giáo dục đặc biệt vì bị các chứng khuyết tật thể chất gồm có gì?.....	3-5
7. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt vì bị các bệnh trạng và tình trạng sức khỏe gồm có gì?	3-5
8. Địa hạt học đường làm thế nào để quyết định là trẻ bị chứng tự kỷ hoặc một chứng rối loạn như chứng tự kỷ?.....	3-6

9. Có phải điểm số IQ là căn bản duy nhất để hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt vì chậm phát triển trí khôn hay không?.....3-7
10. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho học sinh bị rối loạn cảm xúc nghiêm trọng gồm có gì? 3-7
11. Con tôi đã được chẩn đoán là bị chứng rối loạn hạnh kiểm/hành vi, chẳng hạn như chứng bướng bỉnh hay chống đối. Con tôi có hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không? 3-8
12. Trẻ bị chứng rối loạn thiếu tập trung (ADD) hoặc rối loạn tăng động thiếu tập trung (ADHD) có hội đủ điều kiện được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt hay không? 3-9
13. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 2(A). Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện được áp dụng như thế nào đối với học sinh nghi là bị một chứng khuyết tật học tập? 3-9
14. Toán IEP có phải sử dụng toàn bộ điểm số IQ để quyết định cho con tôi được hưởng giáo dục đặc biệt vì một chứng khuyết tật học tập cụ thể hay không?..... 3-11
15. Có một số học sinh nào đó bị thiệt thòi vì các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện về khuyết tật học tập hay không?..... 3-11
16. Học sinh có phải bị chậm tiến văn hóa đến hai năm mới hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt là học sinh bị khuyết tật học tập hay không?..... 3-12
17. Có phải chỉ dựa trên trí thông minh mà học sinh có thiên tài bẩm sinh không được cho hội đủ điều kiện hưởng giáo dục đặc biệt vì các chứng khuyết tật học tập cụ thể hay không?..... 3-12
18. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho trẻ từ ba đến năm tuổi gồm có gì? 3-12
19. Con tôi có hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không nếu em chỉ cần các dịch vụ liên hệ, chẳng hạn như liệu pháp tiếng nói, nhưng lại không cần được giảng dạy giáo dục đặc biệt? 3-14

20. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 33. Nếu gia đình tôi dọn đến một địa hạt học đường mới, con tôi có cần phải được địa hạt học đường mới quyết định lại là hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không? 3-14
21. Nếu con tôi không hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt, có cách nào khác để xin một số dịch vụ đặc biệt trợ giúp các khó khăn giáo dục hay không? 3-15
22. Nếu một học sinh chỉ hội đủ điều kiện hưởng các dịch vụ theo Đoạn 504, học sinh đó có được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt hay không? 3-16
23. Con tôi lên lớp đều đặn. Em có vẫn hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không? 3-16
24. Địa hạt học đường có thể giới hạn các dịch vụ cung cấp cho con tôi vì chứng khuyết tật của em hay không? 3-16
25. Con tôi hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo một trong các diện hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt, nhưng con tôi có các khó khăn khác ảnh hưởng đến việc học tập, mà riêng các khó khăn đó thì có thể đã không đủ để em có quyền được giáo dục đặc biệt. Nhà trường có phải lo liệu cho các khó khăn học tập khác đó hay không? 3-17
26. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 2(B). Nhiều diện hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt có đòi hỏi là tình trạng hoặc khuyết tật của học sinh phải “ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục.” Nhóm chữ đó có nghĩa là gì? 3-17

(Blank Page)

CÁC QUYỀN VÀ TRÁCH NHIỆM GIÁO DỤC ĐẶC BIỆT

Chương 3

Thông Tin về Các Tiêu Chuẩn Hội Đủ Điều Kiện

1. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 2. Ai hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo luật liên bang và tiểu bang?

Quý vị có thể đọc các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt của California trong các điều lệ do Hội Đồng Giáo Dục Tiểu Bang đưa ra. Xem Tiêu Đề 5 Bộ Luật Điều Lệ California (C.C.R.) Sec. 3030. Các điều lệ này đã có hiệu lực vào ngày 2 Tháng Ba, 1983. Đây là lần đầu tiên California có một chính sách đồng nhất toàn tiểu bang để xác định điều kiện được hưởng giáo dục đặc biệt. Các tiêu chuẩn này nói chung cũng theo đúng với các nguyên tắc hướng dẫn của liên bang về việc định nghĩa “trẻ em khuyết tật.” [34 Bộ Luật Điều Lệ Liên Bang (C.F.R.) Sec. 300.7.] **Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện theo luật tiểu bang không thể hạn hẹp hơn các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện theo các nguyên tắc hướng dẫn của liên bang.**

Tính chung với nhau, các điều lệ liên bang và tiểu bang thành lập các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho tất cả các học sinh muốn xin dịch vụ giáo dục đặc biệt. Muốn hội đủ điều kiện theo các tiêu chuẩn này cho người có các nhu cầu khác thường, thì kết quả thẩm định phải cho thấy là khuyết tật của học sinh phải ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục của em và cần được giáo dục đặc biệt. Các lãnh vực khiếm khuyết hội đủ điều kiện được nêu trong các điều lệ về điều kiện được hưởng của tiểu bang là:

- (1) Khiếm khuyết về nghe;
- (2) Khiếm khuyết cả về nghe và nhìn;
- (3) Khiếm khuyết về tiếng nói hoặc ngôn ngữ;
- (4) Khiếm khuyết về nhìn;
- (5) Khiếm khuyết nghiêm trọng về chỉnh hình;
- (6) Khiếm khuyết về thể lực, sinh động, hoặc khả năng cảnh giác vì các bệnh trạng kinh niên hoặc cấp tính (khiếm khuyết khác về sức khỏe);

- (7) Biểu lộ các hành vi như bị chứng tự kỷ;
- (8) Chậm phát triển trí khôn;
- (9) Rối loạn cảm xúc nghiêm trọng;
- (10) Khuyết tật học tập;
- (11) Nhiều chứng khuyết tật cùng lúc; và
- (12) Chấn thương não bộ.

[34 C.F.R. Sec. 300.7; 5 C.C. R. Sec. 3030.]

Toán IEP (gồm các chuyên viên hội đủ điều kiện về khả năng và cha mẹ) sẽ quyết định về điều kiện được hưởng giáo dục đặc biệt và các dịch vụ liên hệ, dựa trên phúc trình thẩm định. [20 Bộ Luật Hoa Kỳ (U.S.C.) Sec. 1414(b)(4)(A).] Cha mẹ phải được cung cấp phúc trình này. [20 U.S.C. Sec. 1414(b)(4)(B).]

Xét về **tuổi tối thiểu**, trẻ có thể hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt, dưới dạng các dịch vụ can thiệp sớm từ sơ sinh. Xem Chương 12, *Thông Tin về Các Dịch Vụ Can Thiệp Sớm*. Sau ba tuổi cho đến tuổi đi học, trẻ có thể được giáo dục đặc biệt trước tuổi đi học (vuờn trẻ). Xem Chương 11, *Thông Tin về Các Dịch Vụ Giáo Dục Trước Tuổi Đi Học*.

Xét về **tuổi tối đa** (và giả định là chưa tốt nghiệp bằng trung học thường lệ), học sinh vẫn tiếp tục được giáo dục đặc biệt cho đến hết 18 tuổi [Bộ Luật Giáo Dục California (Cal. Ed. Code) Sec. 56026(c)(3)]. Học sinh từ 19 tuổi đến 21 tuổi có thể tiếp tục được giáo dục đặc biệt nếu thuộc các trường hợp sau đây:

- (1) Học sinh đó phải đang theo học giáo dục đặc biệt vào lúc được 19 tuổi;
- (2) Học sinh đó chưa hội đủ “các tiêu chuẩn thông thạo”
- (3) Học sinh đó chưa hoàn tất “chương trình học quy định” của mình; hoặc
- (4) Học sinh đó chưa tốt nghiệp bằng trung học thường lệ.

[Cal. Ed. Code Sec. 56026(c)(4) và 56026.1.]

“Chương trình học quy định” có nghĩa là các môn học cần thiết của địa hạt học đường và các tín chỉ về Anh ngữ, toán, đọc, v.v... do hội đồng giáo dục địa phương ấn định phải hoàn tất mới được cấp bằng tốt nghiệp hoặc chứng chỉ. [Cal. Ed. Code Sec. 51000 về kế tiếp.] “Các tiêu chuẩn thông thạo” là các tiêu chuẩn về khả năng học sinh thông thạo các kỹ năng cơ bản, chẳng hạn như đọc, viết, và toán học. Học

sinh đạt được các tiêu chuẩn thông thạo khi đầu kỳ thi ra trường trung học, nếu và khi kỳ thi này được áp dụng. Từ giờ cho đến khi bắt đầu có kỳ thi ra trường trung học, không rõ sẽ xử dụng loại trắc nghiệm hoặc phương tiện gì để chứng tỏ các tiêu chuẩn thông thạo tối thiểu hầu cấp bằng trung học thường lệ.

Học sinh có thể tiếp tục được giáo dục đặc biệt trong bao lâu nữa sau ngày sinh nhật 22 tuổi thì phần lớn còn tùy vào tháng học sinh đó đủ 22 tuổi. Nếu học sinh đó sinh trong thời gian từ ngày 1 Tháng Giêng đến 30 Tháng Sáu, học sinh đó chỉ được tiếp tục chương trình cho đến cuối năm tài khóa chấm dứt vào ngày 30 Tháng Sáu, cộng với bất cứ chương trình niên khóa kéo dài nào. Nếu học sinh đó sinh vào Tháng Bảy, Tháng Tám hoặc Tháng Chín thì cũng được xem tương tự như thế và có thể tiếp tục chương trình cho đến cuối năm tài khóa trước chấm dứt vào ngày 30 Tháng Sáu. Tuy nhiên, nếu học sinh đó sinh vào Tháng Bảy, Tháng Tám hoặc Tháng Chín và theo học niên khóa quanh năm, học sinh đó có thể học cho xong học kỳ đang học, dù cho học kỳ đó có lấn sang năm tài khóa kế. Học sinh sinh trong Tháng Mười, Tháng Mười Một hoặc Tháng Mười Hai chỉ có thể tiếp tục giáo dục đặc biệt cho đến ngày 31 Tháng Mười Hai của năm học sinh đó đủ 22 tuổi, trừ phi em hoàn tất IEP vào cuối năm tài khóa hiện hành. [Cal. Ed. Code Sec. 56026(c)(4)(A)-(C).]

2. Con tôi có phải bị điếc mới hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt cho học sinh bị thính khuyết hay không?

Không. Con quý vị hội đủ điều kiện nếu em bị thính khuyết vĩnh viễn hoặc khi bị khi không khiến gây trở ngại đến khả năng thu nhận dữ kiện qua các nguồn khuếch âm và cũng ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(3); 5 C.C.R. Sec. 3030(a).]

3. Quận (hoặc địa hạt) có một chương trình cho trẻ em điếc/mù. Con tôi có phải bị cả điếc lẫn mù mới hội đủ điều kiện được theo chương trình đó hay không?

Không. Nếu con quý vị bị khiếm khuyết cả về nghe lẫn nhìn (xem Câu Hỏi 2 và 5) mà, cộng chung với nhau, gây ra trở ngại nghiêm trọng về truyền thông, phát triển, và giáo dục và không thể theo một chương trình dành cho trẻ chỉ bị thính khuyết hoặc chỉ bị thị khuyết, em sẽ hội đủ điều kiện theo chương trình này. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(2); 5 C.C.R. Sec. 3030(b).] Mặt khác, điều này có nghĩa là nếu trẻ bị khiếm khuyết cả thính lẫn thị mà có thể được phục vụ đúng mức trong một chương trình dành cho các trẻ chỉ bị một trong hai chứng này, thì trẻ đó không cần phải được đưa vào chương trình dành cho trẻ bị cả hai chứng khiếm khuyết này.

4. Học sinh bị các chứng rối loạn về tiếng nói và ngôn ngữ được phục vụ như thế nào? Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho dịch vụ này như thế nào?

Học sinh bị khó khăn về tiếng nói và ngôn ngữ có quyền hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt nếu em hội đủ một hoặc nhiều tiêu chuẩn sau đây:

- (1) Chứng Rối Loạn Phát Âm Rõ Ràng, khiến làm giảm đi mức độ nghe được rõ ràng và cản trở đáng kể đến việc truyền thông và khiến người khác chú ý bất lợi. Khả năng phát âm rõ ràng của học sinh phải ở dưới mức thích đáng cho lớp tuổi của em hoặc mức phát triển chứ không phải chỉ là một thói quen nuốt chữ bất thường;
- (2) Tiếng Nói Bất Thường, là khi giọng nói có khuyết điểm liên tục về phẩm chất, âm độ, hoặc âm lượng to nhỏ;
- (3) Rối Loạn Lưu Loát, là mức độ trôi chảy khi diễn tả bằng lời nói, gồm cả nhịp điệu nhanh chậm, ảnh hưởng bất lợi đến việc truyền thông giữa học sinh và người nghe;
- (4) Rối Loạn Ngôn Ngữ, là học sinh bị một chứng rối loạn diễn tả hoặc thu nhận ngôn ngữ khi hội đủ một trong các tiêu chuẩn sau đây:
  - (A) Có điểm số lệch tiêu chuẩn ít nhất là 1.5 dưới mức trung bình, hoặc dưới mức bảy (7) phần trăm số trẻ được trắc nghiệm, đối với tuổi đời hoặc mức phát triển của em, khi được trắc nghiệm từ hai loại tiêu chuẩn hóa trở lên trong một hoặc nhiều lãnh vực phát triển ngôn ngữ sau: hình thái ngôn ngữ, cú pháp, nghĩa chữ, hoặc thực dụng; hoặc
  - (B) Có điểm số lệch tiêu chuẩn ít nhất là 1.5 dưới mức trung bình, hoặc dưới mức bảy (7) phần trăm số trẻ được trắc nghiệm, đối với tuổi đời hoặc mức phát triển của em, khi được trắc nghiệm từ hai loại tiêu chuẩn hóa trở lên trong một trong các lãnh vực nêu trong tiểu đoạn (A) và biểu lộ cách dùng ngôn ngữ diễn tả hoặc thu nhận không thích hợp hoặc không đủ khi được đo lường theo một mẫu ngôn ngữ tự động hoặc gợi ý gồm tối thiểu là năm mươi (50) lời nói. Mẫu ngôn ngữ này phải được thu lại hoặc ghi ra và phân tích, và kết quả được ghi vào phúc trình thẩm định. Nếu học sinh không thực hiện được mẫu này, chuyên viên về ngôn ngữ, tiếng nói hoặc nghe phải ghi rõ tại sao không lấy được một mẫu gồm 50 lời nói và các bối cảnh tìm cách lấy mẫu này.

[5 C.C.R. Sec. 3030(c); 34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(11).]

Khi các loại trắc nghiệm tiêu chuẩn bị xem là vô giá trị cho học sinh, mức kỳ vọng về hiệu năng sẽ được quyết định bằng các phương tiện khác. [5 C.C.R. Sec. 3030(c).]

Sau khi học sinh hội đủ điều kiện cho các dịch vụ giáo dục đặc biệt, em được quyền hưởng bất cứ dịch vụ nào cần thiết để đáp ứng các nhu cầu giáo dục của em, tức là, để tiến đến các mục tiêu IEP cũng như để tham gia và tiến bộ trong học trình tổng quát và tham gia các sinh hoạt ngoài học trình và không thuộc lãnh vực văn hóa. [20 U.S.C. Sec. 1414(d)(1)(A)(iii).]

5. Địa hạt cung cấp các dịch vụ cho học sinh bị “thị khuyết”. Dịch vụ đó có chỉ dành riêng cho các học sinh bị mù thực sự hay không?

“Thị khuyết” có nghĩa là bị khiếm khuyết về thị lực, dù đã điều chỉnh, ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục của trẻ. Từ ngữ này gồm cả những trẻ sáng mắt một phần và trẻ mù. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(13); 5 C.C.R. Sec. 3030(d).]

6. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện giáo dục đặc biệt vì bị các chứng khuyết tật thể chất gồm có gì?

Theo luật California, trẻ em bị “khiếm khuyết chỉnh hình nghiêm trọng” hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt. Khiếm khuyết chỉnh hình nghiêm trọng là một tình trạng ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục của học sinh và gồm những chứng bất thường bẩm sinh, do bệnh gây ra, và do những nguyên nhân khác gây ra chứng khiếm khuyết đó. [5 C.C.R. Sec. 3030(f).] Luật liên bang rõ ràng hơn phần nào về những loại tình trạng chỉnh hình hội đủ điều kiện. Luật liên bang định nghĩa khiếm khuyết chỉnh hình nghiêm trọng là gồm những tình trạng do khuyết tật bẩm sinh gây ra (chẳng hạn như chân vẹo, thiếu tay hoặc chân, v.v...), khiếm khuyết do bệnh gây ra (chẳng hạn như viêm màng não tê liệt, lao xương, v.v...), và khiếm khuyết do các nguyên nhân khác gây ra (chẳng hạn như tê liệt do não bộ, cưa chân hoặc tay, và gãy xương hoặc bị phỏng làm ngăn bết). [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(8).]

7. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt vì bị các bệnh trạng và tình trạng sức khỏe gồm có gì?

Theo luật tiểu bang, trẻ hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt nếu thể lực, sức sinh động, hoặc khả năng cảnh giác bị yếu kém vì một bệnh trạng kinh niên hoặc cấp tính, gồm cả những không giới hạn vào, bệnh tim, ung thư, bệnh bạch cầu, sốt tê thấp, bệnh thận kinh niên, xơ nang, suyễn nặng, giật kinh, nhiễm độc chất chì, và các chứng rối loạn máu chẳng hạn như thiếu tế bào hình liềm và bệnh chảy máu không

ngừng gây ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục của học sinh. Khiếm khuyết sức khỏe này sẽ không hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt nếu chỉ mang tính cách tạm thời. [5 C.C.R. Sec. 3030(f).] Theo luật tiểu bang, “tạm thời” có nghĩa là một chứng khuyết tật sẽ chấm dứt vào một thời điểm nào đó và, khi chấm dứt, sẽ không cản trở đến việc học sinh trở lại lớp giáo dục thường lệ mà không cần đến bất cứ biện pháp can thiệp nào. [5 C.C.R. Sec. 3001(a).]

Luật liên bang xếp loại hội đủ điều kiện này là “khiếm khuyết khác về sức khỏe” và định nghĩa là: “bị giới hạn thể lực, sức sinh động hoặc khả năng cảnh giác, gồm cả khả năng cảnh giác tăng cao đối với môi trường kích thích, đưa đến khả năng cảnh giác giới hạn về môi trường giáo dục, và tình trạng đó do các bệnh trạng kinh niên hoặc cấp tính gây ra như suyễn, rối loạn thiếu tập trung hoặc chứng rối loạn tăng động thiếu tập trung ... viêm thận, sốt tê thấp ... ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục của trẻ.” [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(9).] Do đó, luật liên bang thêm nhiều thí dụ về các bệnh trạng có thể hội đủ điều kiện và không thêm chữ “nặng” vào bệnh suyễn. Luật liên bang thiết lập mức tối thiểu về các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện mà luật tiểu bang không thể thấp hơn thế. Nói cách khác, nếu trẻ hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo định nghĩa của liên bang, thì định nghĩa hạn chế hơn của tiểu bang không thể cấm tư cách hội đủ điều kiện đó. [Các Chương Trình của Phòng Giáo Dục Đặc Biệt, Bộ Giáo Dục Hoa Kỳ, 22 IDELR 454 (1994).] Tương tự như vậy, nếu luật tiểu bang định nghĩa rộng rãi hơn về điều kiện được hưởng so với luật liên bang, định nghĩa rộng rãi đó sẽ được áp dụng tại tiểu bang đó. [20 U.S.C. Sec. 1401(8)(B); *Cal. School for the Blind v. Honig*, 736 F.3d 538 (9th Cir. 1984).]

8. Địa hạt học đường làm thế nào để quyết định là trẻ bị chứng tự kỷ hoặc một chứng rối loạn như chứng tự kỷ?

Địa hạt học đường quyết định một học sinh bị chứng tự kỷ hoặc một chứng rối loạn như tự kỷ nếu học sinh đó biểu lộ bất cứ hành vi nào sau đây giống như chứng tự kỷ:

- (1) Không có khả năng dùng ngôn ngữ nói để truyền thông thích hợp;
- (2) Có quá trình tự cô lập quá độ hoặc giao tiếp với mọi người không thích hợp và tình trạng khiếm khuyết xã giao này xảy ra từ lúc mới sinh cho đến tuổi thơ;
- (3) Âm ảnh với chuyện lúc nào cũng phải giữ nguyên như cũ không thay đổi;
- (4) Quá bận tâm với những vật dụng hoặc xử dụng những vật dụng không thích hợp hoặc cả hai; và

(5) Có hành vi tự kích động, mang tính cách lễ nghi.

[5 C.C.R. Sec. 3030(g); xem thêm 34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(1).]

Muốn hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo diện này, con quý vị không cần phải theo đúng với định nghĩa y khoa về chứng tự kỷ, mà chỉ cần đúng với định nghĩa giáo dục.

9. Có phải điểm số IQ là căn bản duy nhất để hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt vì chậm phát triển trí khôn hay không?

Không. Muốn được cứu xét là bị chậm phát triển trí khôn, học sinh phải biểu lộ khiếm khuyết về hành vi thích nghi, cũng như chức năng tổng quát của trí tuệ dưới mức trung bình nhiều, gây ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục của em. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(6); 5 C.C.R. Sec. 3030(h).]

Vì vụ *Larry P. v. Riles*, Bộ Giáo Dục California đã cấm các địa hạt học đường không được sử dụng các loại trắc nghiệm IQ tiêu chuẩn hóa để quyết định điều kiện được giáo dục đặc biệt cho tất cả các học sinh người Mỹ gốc Phi Châu. Do đó, các địa hạt học đường đang soạn ra các phương pháp thẩm định khác thay vào đó để tránh sử dụng điểm số IQ khi quyết định về điều kiện được hưởng giáo dục đặc biệt. Xem Chương 2, *Thông Tin về Đánh Giá/Thẩm Định*.

10. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho học sinh bị rối loạn cảm xúc nghiêm trọng gồm có gì?

Luật liên bang đã thay đổi điều kiện từ “rối loạn cảm xúc nghiêm trọng” (SED) sang “rối loạn cảm xúc” (ED). Luật California tiếp tục nhận định diện này bằng từ ngữ SED. Tuy nhiên, các tiêu chuẩn trong cả luật tiểu bang lẫn luật liên bang vẫn không thay đổi. Học sinh được xem là bị rối loạn cảm xúc nghiêm trọng nếu, **vì một chứng rối loạn cảm xúc nghiêm trọng**,* học sinh đó biểu lộ một hoặc nhiều cá tính sau đây, trong một thời gian lâu dài và đến mức đáng kể, khiến ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục:

- (1) Không thể học tập mà không thể giải thích được qua các yếu tố trí tuệ, cảm quan, hoặc sức khỏe;
- (2) Không thể xây dựng hoặc duy trì các mối quan hệ thỏa đáng với bạn bè và giáo viên;
- (3) Các loại hành vi hoặc cảm giác không thích hợp trong các hoàn cảnh bình thường được biểu lộ trong nhiều trường hợp;

- (4) Mang một tâm trạng chung là không vui hoặc chán nản thất chí; và
- (5) Có khuynh hướng phát triển các triệu chứng thể chất hoặc hãi sợ khi có trở ngại cá nhân hoặc tại trường.

[34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(4); 5 C.C.R. Sec. 3030(i).]

* Nhóm chữ này chỉ có trong định nghĩa của tiểu bang.

Hãy lưu ý là diện khuyết tật “bị rối loạn cảm xúc nghiêm trọng” là do Quốc Hội Hoa Kỳ lập ra, chứ không phải là một diện chẩn đoán tâm thần được công nhận. Do đó, từ ngữ này không đòi hỏi phải có kết quả chẩn đoán tâm thần nào đó — chẳng hạn như bệnh vọng tưởng phân tâm, thất chí, v.v... Học sinh không cần phải bị gán cho là bị bệnh tâm thần mới hội đủ điều kiện theo các định nghĩa của liên bang và tiểu bang về chứng rối loạn cảm xúc nghiêm trọng.

Mặt khác, định nghĩa của **tiểu bang** đòi hỏi là các cá tính nêu trên phải do “rối loạn cảm xúc nghiêm trọng” gây ra. Ngoài ra, các điều lệ **liên bang** quy định rõ là không gồm các học sinh có các hành vi hoàn toàn do “không thích nghi với xã hội” gây ra, đây là một từ ngữ mà điều lệ này không định nghĩa. Vì các luật mơ hồ của liên bang và của California, đã có tranh luận nhiều về tình trạng nào thì hội đủ điều kiện là “rối loạn cảm xúc nghiêm trọng” và tình trạng nào phải được xem là “không thích nghi với xã hội” và do đó không hội đủ điều kiện.

11. Con tôi đã được chẩn đoán là bị chứng rối loạn hạnh kiểm/hành vi, chẳng hạn như chứng bướng bỉnh hay chống đối. Con tôi có hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không?

Chứng rối loạn hạnh kiểm hoặc hành vi hoặc chứng bướng bỉnh hay chống đối không phải là một trong những diện hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt. Tuy nhiên, chứng rối loạn như vậy cũng có thể phát xuất từ một chứng khuyết tật nào đó chưa được chẩn đoán, chẳng hạn như khuyết tật học tập, rối loạn cảm xúc, hoặc khiếm khuyết sức khỏe chẳng hạn như rối loạn thiếu tập trung. Do đó, nên thẩm định để xác định xem học sinh đó có hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo một diện khác hay không. Nếu không, nên cứu xét đến một chương trình theo Đoạn 504 (Xem Câu Hỏi 21). Phòng Dân Quyền (Office For Civil Rights) tại California đã phán quyết rõ là nhà trường phải triệu tập một toán thẩm định để quyết định về điều kiện theo Đoạn 504 cho các trẻ bị các chứng rối loạn như ADD và chứng rối loạn lúc nào cũng bị ám ảnh dù cho các trẻ đó không hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt.

[*Manteca Unified School District*, 30 IDELR 544, 1998.]

12. Trẻ bị chứng rối loạn thiếu tập trung (ADD) hoặc rối loạn tăng động thiếu tập trung (ADHD) có hội đủ điều kiện được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt hay không?

Có. Luật liên bang đã quy định là ADD và ADHD là các trường hợp điển hình của những tình trạng **có thể** hội đủ điều kiện theo diện “khiếm khuyết khác về sức khỏe” (OHI) nếu hội đủ các tiêu chuẩn khác cho tình trạng đó. Phần định nghĩa OHI đã mở rộng thêm nhóm chữ “bị giới hạn thể lực, sức sinh động hoặc khả năng cảnh giác” để gồm thêm “khả năng cảnh giác tăng cao đối với môi trường kích thích,” rồi liệt kê ADD/ADHD là thí dụ về một bệnh kinh niên có thể hội đủ điều kiện. Tuy nhiên, nếu chỉ vì có kết quả chẩn đoán y khoa là bị rối loạn thiếu tập trung (ADD) hoặc rối loạn tăng động thiếu tập trung (ADHD) mà không thêm gì nữa thì không đủ cho học sinh đó hội đủ điều kiện được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt. Toán IEP, sau khi bắt buộc phải đánh giá toàn diện, phải quyết định là học sinh đó hội đủ điều kiện theo diện liên bang và/hoặc tiểu bang. Học sinh bị ADD/ADHD cũng có thể hội đủ điều kiện theo diện “khuyết tật học tập cụ thể”, hoặc diện “rối loạn cảm xúc nghiêm trọng”. [Cal. Ed. Code Sec. 56339(a).] Trẻ bị ADD, khi ADD là một bệnh trạng kinh niên hoặc cấp tính đưa đến giới hạn khả năng cảnh giác, có thể được xem là bị khuyết tật theo Mục B trên căn bản bị chứng rối loạn này trong diện “khiếm khuyết khác về sức khỏe” trong những trường hợp cần đến giáo dục đặc biệt và các dịch vụ liên hệ vì bị ADD.

13. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 2(A). Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện được áp dụng như thế nào đối với học sinh nghi là bị một chứng khuyết tật học tập?

Muốn được xem là bị khuyết tật học tập theo các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện, học sinh phải hội đủ ba điều kiện chính. Trước hết, học sinh đó phải bị một chứng rối loạn về một hoặc nhiều tiến trình tâm lý cơ bản liên quan đến khả năng hiểu hoặc xử dụng ngôn ngữ nói hoặc viết. Các tiến trình tâm lý cơ bản gồm các khả năng chú ý, nhìn, nghe, các kỹ năng vận động cảm quan, và tri thức (gồm liên kết, tạo thành ý niệm và diễn tả). Thứ nhì, chứng rối loạn này có thể tự biểu lộ thành một khiếm khuyết về khả năng nghe, suy nghĩ, nói, đọc, viết, đánh vần, hoặc làm toán. Thứ ba, học sinh đó phải bị **chênh lệch nghiêm trọng** giữa khả năng trí tuệ và thành quả trong một hoặc nhiều lãnh vực văn hóa được luật quy định. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(10).] Về điều kiện thứ ba, luật California cũng đòi hỏi là mức chênh lệch này phải không thể điều chỉnh được qua các dịch vụ thường lệ khác trong chương trình giảng dạy thường lệ. Điều kiện thêm này của luật tiểu bang có lẽ không phù hợp với luật liên bang về điều kiện

giáo dục đặc biệt là trẻ phải cần giáo dục đặc biệt và các dịch vụ liên hệ [34 C.F.R. Sec. 300.7(a)(1)] và đã được các tòa liên bang tại California xác nhận. [*Norton v. Orinda Union School District*, 29 IDELR 1068 (1999).]

Các điều lệ định nghĩa khả năng trí tuệ là gồm cả những gì đã học được và tiềm năng học tập theo kết quả thẩm định có hệ thống về chức năng trí tuệ. Mức đạt được thành quả của học sinh gồm cả mức thông thạo về các tài liệu và môn học được giảng dạy cụ thể ở trường theo kết quả trắc nghiệm thành quả tiêu chuẩn hóa. Các lãnh vực văn hóa được quy định trong luật là: diễn tả bằng lời nói, nghe hiểu, diễn tả bằng cách viết, các kỹ năng đọc cơ bản, đọc hiểu, làm toán và lý luận toán học. [Cal. Ed. Code Secs. 56337-8; 5 C.C.R. Sec. 3030(j).]

Để quyết định xem có mức chênh lệch nghiêm trọng hay không, toán IEP phải cứu xét đến tất cả các tài liệu liên quan về học sinh. **Không được dùng một loại trắc nghiệm hoặc phương thức nào gồm điểm số (hoặc một sản phẩm của điểm số) làm căn bản duy nhất để toán IEP quyết định là học sinh đó có hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không.** [5 C.C.R. Sec. 3030(j)(4) (thêm phần nhấn mạnh).] Toán IEP sẽ quyết định sau cùng về việc có hội đủ điều kiện hay không sau khi đã cứu xét tất cả mọi chi tiết đang có về các nhu cầu giáo dục của học sinh đó.

Khi các loại trắc nghiệm tiêu chuẩn hóa được xem là thích hợp, các điều lệ đưa ra một công thức để quyết định xem có mức chênh lệch nghiêm trọng giữa khả năng và hiệu năng hay không. [5 C.C.R. Sec. 3030(j)(4)(A).] Tuy nhiên, nhiều địa hạt học đường không còn cho phép trắc nghiệm IQ đối với bất cứ trẻ nào được giới thiệu đến giáo dục đặc biệt vì lệnh tòa trong vụ *Larry P. v. Riles* cấm trắc nghiệm trí thông minh đối với trẻ người Mỹ gốc Phi Châu. Xem Chương 2, *Thông Tin về Đánh Giá/Thẩm Định*.

Khi các loại trắc nghiệm tiêu chuẩn hóa được quyết định là không có giá trị đối với một học sinh nào đó, mức chênh lệch này phải được đo lường bằng các phương tiện khác thay thế như được ghi trong kế hoạch thẩm định. [5 C.C.R. Sec. 3030(j)(4)(B).]

Nếu các loại trắc nghiệm tiêu chuẩn hóa không cho thấy có mức chênh lệch nghiêm trọng, toán IEP vẫn có thể thấy là có, **miễn là** toán này phải lập phúc trình ghi rõ mức chênh lệch nghiêm trọng giữa khả năng và hiệu năng là do một chứng rối loạn về một hoặc nhiều tiến trình tâm lý cơ bản. Phúc trình này phải ghi lãnh vực, mức độ, và căn bản và phương pháp dùng trong việc quyết định có mức chênh lệch này. Phúc trình này phải có các chi tiết đã được toán cứu xét, mà các chi tiết đó phải gồm, nhưng không giới hạn vào:

- (1) Dữ kiện thu thập từ các phương tiện thẩm định tiêu chuẩn hóa;
- (2) Chi tiết do cha mẹ cung cấp;
- (3) Chi tiết do giáo viên hiện nay của học sinh cung cấp;
- (4) Bằng chứng về hiệu năng của học sinh trong lớp học thường lệ và/hoặc giáo dục đặc biệt sau khi đã quan sát, xem xét bài làm mẫu và các điểm số trắc nghiệm tập thể;
- (5) Cứu xét đến tuổi của học sinh, nhất là trẻ em; và
- (6) Bất cứ chi tiết nào khác có liên hệ.

[5 C.C.R. Sec. 3030(j)(4)(C).]

Sau cùng, các điều lệ nêu rõ là mức chênh lệch này phần chính phải không do kinh nghiệm đi học giới hạn hoặc ít đi học thường xuyên. [5 C.C.R. Sec. 3030(j)(5).] Các điều lệ liên bang cũng đòi hỏi là mức chênh lệch này không được dựa trên yếu tố kém lợi thế về môi trường, văn hóa hoặc kinh tế. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(10)(ii).]

14. Toán IEP có phải sử dụng toàn bộ điểm số IQ để quyết định cho con tôi được hưởng giáo dục đặc biệt vì một chứng khuyết tật học tập cụ thể hay không?

Không. Các điều lệ của tiểu bang quy định khả năng trí tuệ là gồm cả những gì đã học được và tiềm năng học tập. [Cal. Ed. Code Sec. 3030(j)(2).] Do đó, nếu điểm số IQ (hoặc điểm số IQ nói) của trẻ cho thấy được rõ hơn về tiềm năng học tập của trẻ, thì điểm số đó sẽ được sử dụng để quyết định xem có mức chênh lệch nghiêm trọng giữa khả năng và thành quả hay không.

15. Có một số học sinh nào đó bị thiệt thòi vì các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện về khuyết tật học tập hay không?

Có. Trẻ nhỏ, từ tuổi mẫu giáo đến lớp hai, khó hội đủ điều kiện vì các loại trắc nghiệm thành quả cho các cấp lớp đó thông thường không cho thấy được các khó khăn của trẻ. Trẻ có điểm số trắc nghiệm trung bình thấp về trí thông minh cũng bị thiệt thòi, vì khó mà tìm được một “mức chênh lệch nghiêm trọng” giữa khả năng và thành quả. Mặt khác, theo các tiêu chuẩn này, các trẻ thật thông minh lại dễ cho thấy có chênh lệch giữa hiệu năng văn hóa và tiềm năng của các em hơn.

16. Học sinh có phải bị chậm tiến văn hóa đến hai năm mới hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt là học sinh bị khuyết tật học tập hay không?

Không. Không thấy đề cập gì trong các tiêu chuẩn về điều kiện của liên bang lẫn tiểu bang về các chứng khuyết tật học tập đòi hỏi học sinh phải bị chậm tiến văn hóa đến hai năm. Các tiêu chuẩn này đòi hỏi là học sinh phải có **chênh lệch nghiêm trọng** giữa khả năng và thành quả. Do đó, thành quả văn hóa của học sinh phải được so sánh với các mức khả năng của **chính** em, chứ không phải với khả năng của học sinh khác hoặc với mức hiệu năng dự liệu của cấp lớp đó. [34 C.F.R. Sec. 300.7(c)(10); 5 C.C.R. Sec. 3030(j).]

17. Có phải chỉ dựa trên trí thông minh mà học sinh có thiên tài bẩm sinh không được cho hội đủ điều kiện hưởng giáo dục đặc biệt vì các chứng khuyết tật học tập cụ thể hay không?

Không. Một Thư Giải Thích của Các Chương Trình của Phòng Giáo Dục Đặc Biệt liên bang viết ngày 14 Tháng Giêng, 1992, nói rằng:

Cả Mục B lẫn các điều lệ Mục B đều không quy định phải loại trừ bất cứ học sinh nào chỉ dựa trên mức thông minh khi quyết định về điều kiện được hưởng các dịch vụ Mục B... Tất cả trẻ em, ngoại trừ những trẻ không bao gồm trong các điều lệ này, bất luận mức IQ như thế nào, đều được xem là bị một chứng khuyết tật học tập cụ thể, nếu các em hội đủ các điều kiện này... [18 IDELR 683.]

18. Các tiêu chuẩn hội đủ điều kiện cho trẻ từ ba đến năm tuổi gồm có gì?

Trẻ em trước tuổi đi học hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo Cal. Ed. Code Sec. 56441.11 nếu trẻ đó:

- (1) Bị một trong các tình trạng khuyết tật sau đây:
  - (A) Tự kỷ;
  - (B) Điếc-mù;
  - (C) Điếc;
  - (D) Thính khuyết;

- (E) Chậm phát triển trí khôn;
- (F) Đa khuyết tật;
- (G) Khiếm khuyết chính hình;
- (H) Khiếm khuyết khác về sức khỏe;
- (I) Rối loạn cảm xúc nghiêm trọng;
- (J) Khuyết tật học tập cụ thể;
- (K) Khuyết tật tiếng nói hoặc ngôn ngữ về một hoặc nhiều lãnh vực như giọng nói, lưu loát, ngôn ngữ, và phát âm rõ ràng;
- (L) Chấn thương não bộ;
- (M) Thị khuyết; và
- (N) Khuyết tật rõ ràng về mặt y khoa.

Các tình trạng từ A đến M được định nghĩa trong Đoạn 300.7 của Bộ Luật Điều Lệ Liên Bang, và các tiêu chuẩn bổ túc về mỗi tình trạng này được nêu trong Tiêu Đề 5, Bộ Luật Điều Lệ California.

Tình trạng N, “khuyết tật rõ ràng về mặt y khoa,” được định nghĩa là một bệnh trạng y khoa hoặc hội chứng bẩm sinh gây phế năng được toán chương trình giáo dục cá nhân quyết định là rất có thể cần được giáo dục đặc biệt và các dịch vụ.

- (2) Học sinh đó phải cần biện pháp giảng dạy soạn riêng hoặc các dịch vụ như được định nghĩa trong Các Đoạn 56441.2 và 56441.3.
- (3) Học sinh đó phải có các nhu cầu không thể đáp ứng được bằng cách cải biến môi trường thường lệ ở nhà hoặc ở trường, hoặc cả hai, mà không có biện pháp theo dõi hoặc yểm trợ liên tục như được toán chương trình giáo dục cá nhân quyết định theo Đoạn 56431.
- (4) Khi các loại trắc nghiệm tiêu chuẩn hóa bị xem là vô giá trị đối với các trẻ từ ba đến năm tuổi, thì phải xử dụng các phương tiện khác, chẳng hạn như các loại thang cấp, phương tiện, quan sát, và phỏng vấn như được nêu trong kế hoạch thẩm định.
- (5) Trẻ không hội đủ điều kiện hưởng giáo dục đặc biệt và các dịch vụ nếu em không hội đủ các tiêu chuẩn về điều kiện và các nhu cầu giáo dục của em phần chính là vì:

- (A) Không rành Anh ngữ;
- (B) Bị khuyết tật thể chất tạm thời;
- (C) Không thích nghi với xã hội; hoặc
- (D) Các yếu tố môi trường, văn hóa, hoặc kinh tế.

Xem Chương 11, *Thông Tin về Các Dịch Vụ Giáo Dục Trước Tuổi Đi Học*.

19. Con tôi có hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không nếu em chỉ cần các dịch vụ liên hệ, chẳng hạn như liệu pháp tiếng nói, nhưng lại không cần được giảng dạy giáo dục đặc biệt?

Luật liên bang quy định là chẳng những phải thuộc một trong các diện khuyết tật, học sinh còn phần nào phải cần đến giảng dạy giáo dục đặc biệt. [34 C.F.R. Sec. 300.7(a)(2)(i).] Luật California công nhận là một khi trẻ hội đủ các tiêu chuẩn về điều kiện cho một trong các diện khuyết tật, trẻ sẽ hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt miễn là em cần đến giảng dạy giáo dục đặc biệt, các dịch vụ, **hoặc** cả hai. [Cal. Ed. Code Sec. 56026(b).] Do đó, tuy luật liên bang không cho hội đủ điều kiện khi trẻ hội đủ các tiêu chuẩn của diện khuyết tật nhưng chỉ cần một dịch vụ liên hệ, luật California định nghĩa trẻ đó là một “người có các nhu cầu khác thường” để được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt.

20. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 33. Nếu gia đình tôi dọn đến một địa hạt học đường mới, con tôi có cần phải được địa hạt học đường mới quyết định lại là hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không?

Không. Bất cứ khi nào học sinh chuyển từ một địa hạt học đường sang một địa hạt học đường khác không hoạt động trong cùng một chương trình địa phương, địa hạt học đường mới phải bảo đảm xếp lớp tạm **ngay lập tức** cho học sinh đó trong một thời gian không quá 30 ngày. Lớp tạm này phải phù hợp với IEP của em, trừ phi quý vị thỏa thuận khác. IEP được thực thi trong thời gian xếp lớp tạm có thể là IEP hiện thời của con quý vị, được thực thi đến mức tối đa có thể được trong phạm vi tài nguyên hiện hữu, hoặc một IEP mới được soạn theo đúng luật tiểu bang.

Trước khi hết hạn 30 ngày xếp lớp tạm, toán IEP phải duyệt lại lớp tạm đó và đưa ra đề nghị xếp lớp sau cùng. Toán này có thể dùng các chi tiết, hồ sơ và phúc trình từ địa hạt học đường hoặc chương trình quận gốc của học sinh đó. [Cal. Ed. Code Sec. 56325.]

21. Nếu con tôi không hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt, có cách nào khác để xin một số dịch vụ đặc biệt trợ giúp các khó khăn giáo dục hay không?

Một trẻ có thể gặp khó khăn học tập nhưng bị quyết định là không hội đủ điều kiện được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt vì em không thuộc một trong những diện hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt và/hoặc các khó khăn học tập của em không nghiêm trọng đến mức hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt. (Trường hợp này thường là các trẻ được nhận định là quá động hoặc bị chứng đọc không hiểu, rối loạn phát triển toàn thể, Hội Chứng Tourette, rối loạn lúc nào cũng bị ám ảnh, rối loạn hạnh kiểm, chứng bướng bỉnh hay chống đối, hoặc ADD/ADHD, mà không chứng nào trong số này đương nhiên hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo luật tiểu bang hoặc liên bang.) Tuy nhiên, trẻ đó có thể hội đủ điều kiện được hưởng các dịch vụ đặc biệt và cải biến chương trình theo luật chống kỳ thị của liên bang nhằm cung cấp phương tiện hợp lý để trợ giúp tình trạng của học sinh đó để đáp ứng các nhu cầu của em được đầy đủ như các học sinh không bị khuyết tật. Đạo luật này thường được biết với tên gọi là Đoạn 504 của Đạo Luật Phục Hồi Năm 1973. [29 U.S.C. Sec. 794; các điều lệ thực thi ở 34 C.F.R. 104.1 và kế tiếp.]

Điều kiện theo Đoạn 504 không dựa trên kết quả phân tích diện khuyết tật (trừ một số tình trạng, chẳng hạn như ADD, thường được công nhận là các tình trạng hội đủ điều kiện theo Đoạn 504). Thay vì thế, các khoản bảo vệ của Đoạn 504 được dành cho các học sinh nào có thể được xem là “khuyết tật” theo nghĩa về chức năng hoạt động. Các học sinh đó:

- (1) Bị khiếm khuyết thể chất hoặc tâm thần đến mức giới hạn đáng kể một sinh hoạt chính của cuộc sống (chẳng hạn như học tập);
- (2) Đã có quá trình bị khiếm khuyết như vậy; hoặc
- (3) Được xem như bị một khiếm khuyết như vậy.

[Xem 34 C.F.R. Sec. 104.3(j) để biết rõ thêm.]

Nếu con quý vị được kết luận là không bị “khuyết tật” để được trợ giúp phương tiện và/hoặc dịch vụ theo Đoạn 504, quý vị có thể kháng cáo quyết định đó. Cơ quan giáo dục địa phương có trách nhiệm sắp xếp cho tiến trình phân xét theo Đoạn 504. Viên chức phân xét do cơ quan giáo dục địa phương chọn phải độc lập với cơ quan địa phương đó. Chẳng hạn, viên chức phân xét có thể là một điều hành viên giáo dục đặc biệt của một địa hạt học đường khác, của phòng giáo dục quận hoặc một khu vực chương trình địa phương về giáo dục đặc biệt - miễn là không có mâu thuẫn quyền lợi.

Phòng Dân Quyền (OCR) điều hành và thi hành các điều khoản bảo vệ giáo dục theo Đoạn 504. Nếu quý vị tin là con mình đã không được hưởng các quyền theo Đoạn 504, quý vị có thể nộp đơn khiếu nại với Phòng Dân Quyền tại:

Office for Civil Rights, Region IX
U.S. Department of Education
50 Beale Street, Suite 7200
San Francisco, CA 94105
Điện Thoại: (415) 486-5555
FAX: (415) 486-5570
TTY: (877) 521-2172

Xem Chương 6, *Thông Tin về Phân Xét Theo Đúng Tiến Trình/Khiếu Nại về Tuân Hành*.

22. Nếu một học sinh chỉ hội đủ điều kiện hưởng các dịch vụ theo Đoạn 504, học sinh đó có được hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt hay không?

Có. Một Thông Tư của OCR ngày 29 Tháng Tư, 1993 có nói về vấn đề này:

Trẻ...bị một chứng khuyết tật theo Đoạn 504 nhưng không theo nghĩa của IDEA, có quyền hưởng các dịch vụ giáo dục đặc biệt hay không?

Có. Nếu trẻ...được kết luận là bị một chứng khuyết tật theo nghĩa của Đoạn 504, trẻ đó được quyền hưởng bất cứ dịch vụ giáo dục đặc biệt nào mà toán xếp lớp quyết định là cần thiết. [19 IDELR 876.]

23. Con tôi lên lớp đều đặn. Em có vẫn hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt hay không?

Có. Miễn là trẻ thuộc một trong những diện hội đủ điều kiện và cần giáo dục đặc biệt, việc em vẫn lên lớp đều đặn mà không có giáo dục đặc biệt không có nghĩa là em không có quyền được giáo dục đặc biệt công thích hợp và miễn phí. [34 C.F.R. Sec. 300.121(e).]

24. Địa hạt học đường có thể giới hạn các dịch vụ cung cấp cho con tôi vì chứng khuyết tật của em hay không?

Trường học không thể mặc định cho rằng một số khuyết tật nào đó chỉ ảnh hưởng đến học sinh trên một số phương diện nào đó mà thôi, chẳng hạn như giới hạn các dịch vụ đối với học sinh bị khiếm khuyết chính hình là chỉ cung cấp dịch vụ thể dục

ứng chế cho thích nghi mà thôi. Các chứng khuyết tật đều khác nhau và ảnh hưởng khác nhau. Các quyết định về giáo dục đặc biệt và các dịch vụ liên hệ phải được dựa trên các nhu cầu cá biệt của mỗi trẻ. [34 C.F.R. Sec. 300.26(a).] Các dịch vụ và lớp cần thiết cho mỗi trẻ khuyết tật để được giáo dục công thích hợp và miễn phí phải được dựa trên các nhu cầu cá biệt của trẻ chứ không phải chứng khuyết tật của trẻ. [34 C.F.R. Sec. 300.300(a)(3)(ii).]

25. Con tôi hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo một trong các diện hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt, nhưng con tôi có các khó khăn khác ảnh hưởng đến việc học tập, mà riêng các khó khăn đó thì có thể đã không đủ để em có quyền được giáo dục đặc biệt. Nhà trường có phải lo liệu cho các khó khăn học tập khác đó hay không?

Có. Một học sinh có thể hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt, chẳng hạn như vì một chứng khuyết tật học tập nhất định nào đó, nhưng cũng có thể bị cả chứng rối loạn thiếu tập trung. Trường học cũng phải đánh giá trẻ về bản chất và mức độ khó khăn tập trung này và các biện pháp can thiệp cần thiết. [*Corona-Norco Unified School Dist.*, SN 1137-98, 30 IDELR 179.] Một trường hợp hay xảy ra là học sinh hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo một diện mà thông thường không liên quan đến các khó khăn về hành vi, nhưng trẻ đó có khó khăn về hành vi. Các khó khăn về hành vi của trẻ có thể thực ra không liên quan gì đến chứng khuyết tật đã được nhận định là hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt. Hoặc trẻ có thể bị các khó khăn học tập hoàn toàn không liên quan gì đến các chứng khuyết tật, chẳng hạn như khó khăn học tập vì kém Anh ngữ. Nếu trẻ hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt theo một trong những diện hợp lệ, toán IEP của em phải cứu xét đến các nhu cầu đặc biệt về hành vi, ngôn ngữ hoặc truyền thông khi soạn IEP. Nếu, vì bất cứ yếu tố nào như vậy, trẻ cần một khí cụ, dịch vụ, biện pháp can thiệp, phương tiện trợ giúp, hoặc cải biến để được giáo dục công thích hợp và miễn phí thì trong bản IEP phải có ghi rõ. [34 C.F.R. Sec. 300.346.]

26. XEM THÊM CHƯƠNG 1, CÂU HỎI VÀ ĐÁP 2(B). Nhiều diện hội đủ điều kiện được giáo dục đặc biệt có đòi hỏi là tình trạng hoặc khuyết tật của học sinh phải “ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục.” Nhóm chữ đó có nghĩa là gì?

Cả luật liên bang lẫn tiểu bang đều không định nghĩa “ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục” là gì. Do đó, cần phải duyệt lại các vụ tòa xử diễn giải nhóm chữ này để hiểu phải áp dụng như thế nào. Các tòa án đã diễn giải nhóm chữ này là nền giáo

dục bị ảnh hưởng bất lợi mà nếu không có một số dịch vụ nào đó thì tình trạng của trẻ sẽ khiến cho trẻ không làm được những công việc về văn hóa và không thuộc văn hóa và/hoặc không thể được giáo dục chung với các bạn học không bị khuyết tật. [*Yankton School District v. Schramm*, 93 F.3d 1369 (8th Cir. 1996).] Thí dụ, đối với trẻ bị khiếm khuyết chỉnh hình, Tòa án trong vụ *Schramm* nhận định ra nhiều dịch vụ (giúp di chuyển qua lại các lớp học, lên xuống xe buýt, lên xuống thang lầu, cầm khay ăn trưa, lắp kèn saxo để chơi trong ban nhạc, thêm sách ở nhà và ở trường để không cần phải đem đi đem về, bài viết ngắn hơn, dạy đánh máy với một tay, sao chụp phần ghi chép lời giảng của giáo viên, và các máy điện toán trong những lớp nào đó) mà nếu không cung cấp thì sẽ đưa đến tình trạng khiếm khuyết chỉnh hình đó ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục. Tòa án thấy rằng nếu thực sự không có các dịch vụ này thì học sinh sẽ gặp khó khăn ghi chép lời giảng, làm bài, đi học đúng giờ, và đem theo sách vở. Cũng tòa án đó kết luận là vì học sinh sắp lên đại học, nếu không có các dịch vụ này, cũng như các dịch vụ chuyển tiếp giáo dục đặc biệt (dạy lái xe, tự bênh vực, và các kỹ năng sinh sống độc lập), thì ắt đã để cho tình trạng khiếm khuyết chỉnh hình của em ảnh hưởng bất lợi đến mục tiêu theo học đại học của em.

Tại California, Phòng Phân Xét Giáo Dục Đặc Biệt (SEHO) đã kết luận rằng điểm hạng thấp là chỉ dấu chính cho thấy ảnh hưởng bất lợi đối với hiệu năng giáo dục. [*Lodi Unified Sch. Dist.*, SN 371-00; *Capistrano Unified Sch. Dist.*, SN 686-99, 33 IDELR 51; *Ventura Unified Sch. Dist.*, SN 1943-99A; *Murrieta Valley Unified Sch. Dist.*, SN 180-95, 23 IDELR 997.] SEHO cũng kết luận rằng một tình trạng sẽ ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục nếu tình trạng đó khiến học sinh không đi học được đều đặn. [*Sequoia Union High School District*, SN 1092-95.] Điểm thấp và chậm tiến văn hóa cũng là các thí dụ về ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục. [*Enterprise Elem. Sch. Dist.*, SN 1055-89.] Ngoài ra, một tình trạng của học sinh, mà tình trạng đó làm sụt điểm và hạnh kiểm ở trường, cũng ảnh hưởng bất lợi đến hiệu năng giáo dục. [*Sierra Sands Unified Sch. Dist.*, SN 1367-97, 30 IDELR 306.]